

צה:

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצווה

ב א מ"י פ"ב הל' א' שבת
הלכ"ו ח"ו פ"ב הל' א' שבת
טו"ו ש"ע ח"ה פ"ב שבת
פ"ב ג'
ב (מ"י פ"ב הל' א' שבת
ה' כ' טו"ו ש"ע ח"ה פ"ב שבת
פ"ב ג'
ג א מ"י פ"ב הל' א' שבת
תפילין הלכ"ו ח"ו פ"ב
פ"ב ג' כ"ו טו"ו ש"ע ח"ה פ"ב שבת
כ"ו ש"ע ח"ה פ"ב שבת
ד ר מ"י ש"ס הלכ"ו ח"ו
טו"ו ש"ע ח"ה פ"ב שבת

רבינו הגאון

וגו אחד אין טפי לא,
לימא תנן סתמא דלא כרבי
מאיר, דאי ר' מאיר אמר
כל מן דבני משיח,
דמתן ולשם הוא מוציא
כל כלי תשמישו ולבש
כ"ו, אמר רבא אפילו
הימא ר' מאיר (ברד"ק
והרי"ף) מלבוש בחול
היהו לו להוציא כמה שבת,
היהו דבחוץ כמה דבני
לביש, אפילו נמי כמה
דבני משיח, הכא רבא רב
כ"ו, רבן גמליאל (אורש"י)
כ"ו, א"ר, אוקימנא
דרבן גמליאל סבר שבת
לאו זמן תפילין היא,
ומשום כיוון כחבי דקדש
שרו ליה רבנן, וכי שרו
ליה רבנן לא שרוין ליה
אלא דרך מלבוש במקום
תפילין, וסבר ליה כר'
שמאל בר רב יצחק
דאמר (מקס"ג כ"ו, ג"ג
ברובע נמי יש בו מקום
להניח בן שתי תפילין,
פ"י קיבורת, הורע שבגד
בית השיטה, והיא בעצת
א' ררע ויש ס'א טהר
אל' ק"פ פ"י צבותין,
מעבדין ש"ל על אלו,
לשון וגם שול תפילין
לה מן הברכות, ולישנא
דרבנן שני מדיקין זה
על זה נקראין צבותין,
מלשון צבת בעצת שתייה,
ורו א' חלבתין והני
צבותין מלקיחה, ליפא,
תנן פסחים ורבן גמליאל,
בהא דר' שמואל בר רב
יצחק פליגי, והחנין לא
דכולי עלמא אית ליה
דבר שמואל בר רב יצחק,
ובשבת זמן תפילין פליגי,
דנאק קמא סבר שבת זמן
תפילין היא, ולא ש"י
אלא ווג אחד בלבד, ורבן
גמליאל סבר שבת לאו
זמן תפילין היא, ומשום
כחבי הקודש שרו ליה
רבנן דרך מלבוש בדרך
שראו לו ללבש, ובין
שיש לו מקום ללבש
בו שני תפילין הרינו
לו שנים, איכא דאמרי
כולי עלמא שבת זמן
תפילין היא, וביצאא בני
כוונה פליגי, נאק קמא
(מכרין) לצאת לא בני
כוונה ורבן גמליאל סבר
לצאת נמי בני כוונה.

לימא תנן סתמא דלא כרבי מאיר. אברייתא דלקמן (דקמ"ט) דקמ"ט דר"מ מאיר רבי מאיר אומר מכניסין זוג זוג היו מני למפקד דקמ"ט עלה דברייתא ר' מאיר אומר להוכיח דמתני' רבי מאיר כדמוכח בסמוך להיא דשבת ולאקשוי' דר"מ אדרבי מאיר דלדרכה לקמן מוכח דמתניתין דלא כר"מ דמתני' קתני כמה דכריס אמורים גישות וברייתא קתני רבי מאיר אומר אחד חדשות ואחד ישנות: **א"י** קסבר שבת זמן שרי אכל לאזולי טפי מן המזוזה לא וקשה דאם מכה זה נא דלקדק דוג אין טפי לא אם כן בסמוך דקאמר לעולם לא זמן תפילין הוא ה"ג דמני למימר לעולם כל כלי תשמישו הוא אלא י"ל דאי זמן תפילין הוא איכא כל מוסף אע"ג דלא מייקון כדמסקין דנא פסקא דלחובו בית דין (ר"ה) ר"ק מ: ולהכי זוג אחד אין טפי לא: **ובי** שרו רבנן אענין הצלה דרך מלבוש במקום תפילין. פירש בגוונטרס דשלא במקום תפילין הן גולגולין יותר מדלי ונראה משאוי ולכן אסור ואין זו סכנה אלא נראה דהטעם משום דלא מיקרי מלבוש אלא במקום שרגיל להניחו כחול: **במקום** תפילין, וסבר ליה כר' שמאל בר רב יצחק ר"י איהו שיעור יש כרוכס תפילין דיש עושין גדולים ממחרייהו ויש עושין אותם קטנים ביותר ומדקאמר מקום יש כדאלה לניהו ז' תפילין משמע דשיעור רחבו שיתמלא מקום השנים ואור"י דמלא כדמדרש דשיעורין כ"ו) אכדעות וסמן לדבר (ו) לזך רוחבו (ג) אכדעות כדאמר בפ' קמא דטוכה (ד) היה נראה בין ז'ין למנפנת ששם מניח תפילין ודומה לז'ין היה במקום הראוי לניהו תפילין אע"ג דגבי ז'ין כמיב (שמות נח) מלחו ומתרגמין בין עינויה גבי תפילין נמי כמיב (דברים י"א) בין עיניו ודרשין בגובה שנתראה: **ידך** זו קיבורת. הוא קבולת כשר שזרוע ענין המרפק שקורין קולא (ס) בלע"ז ובין הכתף וקיבורת כמו קיבורת דלהימי וילא כמו שמפרש קיבורת הוא קבולת כשר ענין פיסת היד למרפק סמוך למרפק דכלל מקום משמע דתפילין הן זרוע ונמסכת אהלית (פ"א משנה ח) משמע זרוע הוא בין המרפק ולכתף דקאמר שלשים כפיסת יד (ו) כו' ענין נקנה ושנים כמרפק אחד זרוע וארבע ככתף וכהקמת רכב (גמנות ד' ל: ג) נמי אמרי' דענין שתייה שזמה כנגד הלכ: ימים

ובסכנה מכסן והולך לו רבי שמעון אומר נתנן לחבירו וחבירו לחבירו עד שמגיע לחצר החיצונה וכן בנו נתנו לחבירו וחבירו לחבירו ואפילו רבי יהודה אומר "נתון אחד חבית לחבירו וחבירו לחבירו אפילו חוץ לתחום אמרו לו לא תהלך זו יותר מרגלי בעליה: **גמ'** זוג אחד אין טפי לא לימא תנן סתמא דלא כרבי מאיר דאי כרבי מאיר האמר לובש כל מה שיכול ללבוש ועוטף כל מה שיכול לעטוף כל ולשם מוציא כל כלי תשמישו ולובש כל מה שיכול ללבוש ועוטף כל מה שיכול לעטוף וההיא סתמא אמאי דרבי מאיר היא דקתני עלה לובש ומוציא ופושט ולובש ומוציא ופושט אפילו כל היום כולו דברי ר"מ אמר רבא אפילו תימא רבי מאיר התם דרך מלבושו כחול שוויה רבנן והכא דרך מלבושו כחול שוויה רבנן התם דבחוץ כמה דבני משיח אענין הצלה נמי שרו ליה רבנן הכא דבחוץ נמי זוג אחד אין טפי לא לענין הצלה נמי זוג אחד אין טפי לא: רבן גמליאל אומר שנים שנים: מאי קסבר אי קסבר שבת זמן תפילין הוא זוג אחד אין טפי לא ואי קסבר שבת לאו זמן תפילין הוא ומשום הצלה דרך מלבוש שרו ליה רבנן אפילו טפי נמי לעולם קסבר שבת לאו זמן תפילין הוא וכי שרו רבנן לענין הצלה דרך מלבוש במקום תפילין אי הכי זוג אחד (ו) נמי אין טפי לא יאמר רב שמואל בר רב יצחק מקום יש בראש להניח בו שתי תפילין הניחא דראש דיד מאי איכא למימר כדרב הונא דאמר רב הונא פעמים שאדם בא מן השרה וחביתו על ראשו ומסלקן מראשו וקושרן בזרועו אימר דאמר רב הונא שלא ירגע בהן דרך ביוון ראוי מי אמר הוא כראמר רב שמואל בר רב יצחק מקום יש בראש שראוי להניח בו שתי תפילין הכא נמי מקום יש ביד שראוי להניח בו שתי תפילין תנא דבי מנשה יעל ידך זו קיבורת בין עיניך זו קרקד היכא אמרי דבי רבי ינאי 'מקום שמוחו של תינוק רופס. לימא כדרב שמואל בר רב יצחק קמפילגי דת"ק לית ליה דרב שמואל בר רב יצחק ורבן גמליאל אית ליה דרב שמואל בר רב יצחק לא דכולי עלמא אית להו דרב שמואל בר רב יצחק והכא "בשבת זמן תפילין קמפילגי דת"ק סבר שבת זמן תפילין הוא ורבן גמליאל סבר שבת לאו זמן תפילין הוא ואיבעית אימא דכ"ע שבת זמן תפילין הוא והכא "במצות צריכות כוונה קמפילגי ת"ק סבר לצאת בני כוונה ורבן גמליאל סבר לא בני כוונה ואיבעית

ובסכנה. שאינו יכול להמתין שם ומתירא מפני הליקטוס: **נוסן** לחבירו ומכירו לחבירו. לכל חד וחד לא ממתי' להו ארבע אמות: **לחצר** החיצונה. של עיר שהוא מקום המשמר ראשון: **וכן בנו.** לא סהלך זו יוסתר **מרגלי בעליה.** אינן יכולין להרחיקה מתחום שבת בעלים הכל לפי מה שעירבו העבדים: **גמ'** לובש כל מה שיכול ללבוש. לענין הלל דליקא תקן בכל כתיבי הקודש (שבת קכ): **ולשם הוא מוציא.** לחצר שסמוכה לדליקה: **הסס.** דקאי כשאר מלבושין דמה דעבי לביש במול: **זוג אחד אין.** דקסבר שבת זמן תפילין הוא ומשום הכי שרי (ו) וכלאו הלכה נמי אם בא להניח תפילין מניח ומשום הלכה לא שריין ליה ענין: **מאי קסבר.** דקא שרי שניה שנים אכל טפי לא: **אי קסבר שבת זמן תפילין הוא.** משום הכי שרי אכל לאזולי טפי מן המזוזה לא: **לאו זמן תפילין הוא.** ושרי ליה רבנן דרך מלבוש משום דהכשית הוא לגביה ולא משאוי ואע"ג דלא אורחיה הכא משום הלכה שרי: **במקום תפילין.** הראוי להניח בו תפילין שאין כל הראש כשר להניח תפילין אלא דקדק לבד וחזין יש שם שהתפילין יושבים בו ואינן גולגולין כל כך דלקמן ושבת נמי כדאמרי' דלא חזו ליה לאו להניח הוא שזולגין יותר מדלי והוי כמשאוי: **דיד (ו).** אין כל הורע כשר לתפילין אלא קיבורת דלקמן: **מנהג ביוון.** להניח חבילה עליהן שרי ליה למנערינהו התם: **ראוי מי אמר.** דגבי שבת לימא דתכשית הוא: **קיבורת.** אכר אמנעי שזרוע ובלע"ז כרד"י: **רופס.** רך ובלע"ז פונטוני"א: **סנא קמא סבר שבת זמן תפילין הוא.** ומשום הלכה לא מישרו ביה טפי מן המזוזה דלא תכשית ניהו וכל שכן דכיון דזמן תפילין הוא ואיכא כל מוסף אמי אסור כל מוסף ומשוי להו עליה כמשאוי: **ר"ג סבר לאו זמן תפילין הוא.** והיינו טעמא דשרי ליה רבנן להלכה משום דהכשית הוא הלכך כל כמת דהוי תכשית שרי ומשום כל מוסף יכא הכא דאין כאן מצות תפילין כלל אלא כשאר מלבוש דעלמא: **איבעית אימא דכ"ע שבת זמן תפילין הוא.** ודכולי עלמא אינו תכשית ובמצות צריכות כוונה קא מיפלגי: **פ"ק סבר מצות צריכות כוונה.** שהעושה מצוה לרין שיכיון בה הלכך זוג אחד אין טפי לא דאי מכיון למצוה איכא כל מוסף נאק וזי לא תכשית איהו כמשאוי וניהו ואין כאן מצוה: **ורבן גמליאל סבר מצות צריכות כוונה.** הלכך מצוה איכא כל מוסף יכא דאין עובר על כל מוסף אלא"כ נתכוון למצוה וזה לא נתכוון וכלל חד אמרי האי למצוה. ולבי מגמנס לומר דכיון דלא תכשית וזבי נהי דכל תוסף ליה אסור שבת מיהא לא פסק והא ליכא למימר דכולי עלמא קמא לאו ליחסר וליכא למימר נמי דלמנא קמא לא הוי תכשית ולרבן גמליאל הוי תכשית דאם כן לוקי פלוגתייהו כהכי ועוד היינו פלוגתא דלעיל דזמן ולא זמן. ונראה לי דהכי גרסינן נאק קמא סבר מצות צריכות כוונה וכלולי עלמא תכשית הן הלכך כיון דלענין מוסף יד חובתיה נפיק כלל כוונה לענין כל מוסף נמי אף על גב דלא מכיון להו למצוה איכא כל מוסף כיון דזמן תפילין הוא ור"ג סבר צריכות כוונה ללאת ידי חובתיה הלכך ככל מוסף נמי לא בני כוונה ואיבעית

16 ז' מ"י פ"ב הל' א' שבת
ר"ש"ו (ו) ש"ס הל' א' שבת
ה"ג (ו) ש"ס הל' א' שבת
מ"ד (ו) ש"ס הל' א' שבת
ע"ג (ו) ש"ס הל' א' שבת
ו' (ו) ש"ס הל' א' שבת
ח' (ו) ש"ס הל' א' שבת
ט' (ו) ש"ס הל' א' שבת

הורה אור השלם

1. וקשרתם לאות על
ידך והיו לטעמת כין
ענין:
דברים ח ה

הגרות הב"ח

(ב) לו הכי זוג אחד
אין פליג' ומכאן נמי נהני:
(ג) ר"ש"ו ד"ה זוג אחד וז'
דבלאו הלכה: (א) ד"ה ע"ד
מאי איכא למימר אין כל:
(ד) ר"ש"ו ד"ה מקום וז'
וסמן דלכך צ"ח דרחבו:
(ה) ר"ה ידך וז' שריין
קוד"ה. י"ב ע' בתוס' פ'
המנע' דף ג' ע' ג' ד"ה
מפסוקי: (ו) בא"ד שלשים
נפספס יד אצבע שנים
נקות:

לענין רש"י

רבד"ן [ברד"ן]. הלכך
השנינו של הורע.
פונטוני"א. מוספ.

מוסף רש"י

כל כלי תשמישו.
שזריכין לו לאותו היום,
נעון טופת וקיבורת
ושבת ק"ג. מקום יש
בראש להניח בו שתי
תפילין. שחזק החיך
(שכחש) למעלה מן
הפדחת מקום שמוחו של
מינק רופס) מקום סך
שרי לעשותו זמן ז' ידך
זו קבורת. גרד"ן בלג"ז
בגובה הורע רחוק מן
האיל מעט וערכי י"ס.
היכא. אקדקד קאי
(נחנות לז' רופס. רך
כשהא קען ז' שבת ושש).
במצות צריכות כוונה.
שהיא מחייבין כל מצות
ברכות ז'.